

Narodna umjetnost prinaša v tem letniku dvoje študij tujih avtorjev, Stanislava Hafnerja in Ive Heroldove. Stanislav Hafner piše o ustni in pisani tradiciji v literaturi gradiščanskih Hrvatov in koroških Slovencev. Študija Ive Heroldove, naslovljena Družina, družinski odnosi in običaji slavonskih Čehov, pa razgrinja rezultate raziskav med Čehi v Slavoniji, ki so potekale v letih 1965—1969.

V razdelku Kronika, ki sklepa revijo, pa so Dunja Rihtman-Avguštin, Vesna Turčin in Mirena Pavlovič podale pregled dela Zavoda za istraživanje folklorja v letih 1974—1978.

SLOVENSKÝ NÁRODOPIS, časopis Národopisného ústavu Slovenskej akadémie vied; ročník 27, číslo 1—4, Bratislava 1979, str. 1—667.

Strokovna revija, ki bi zaslužila večjo pozornost, je prav gotovo bratislavski Národopis, ki zaradi tehtnih prispevkov in rednega izhajanja zasluži vso pohvalo. Kot običajno so tudi v letu 1979 izšli štiri zvezki Národopisa, katerih vsebino bomo le preleteli.

Vse večje strokovne revije posvečajo posamezne številke ali letnike le enemu problemu. Tematsko zasnovani zvezki že dolgo niso več novost tudi pri Národopisu, ki skuša to usmerjenost ohraniti tudi v 27. letniku. Vse študije (3) prve številke so posvečene Honti. Ema Kahounová je prispevala članek Sistem kmetijskega gospodarstva v Honti v obdobju kapitalizma, Soňa Švecová pa izrazoslovje pristav v Honti. Razdelek študij končuje članek Jarmile Pátkove: Izrazno-umetniška sredstva nekaterih vrst ljudske proizvodnje v Honti. Kot poskusni komentar EAS objavlja Ema Kahounová članek Sušenje sadja. Pregledna in zanimiva je glosa Viere Urbanecve Slovaška etnografija v letih 1946—1977. Prva številka prinaša še šest krajših člankov — komentarjev in knjižna poročila.

Druga številka Národopisa je ubrana na témo združne vasi Sebechleby. O kontinuiteti tradicije in njenih sprememb v sodobnosti piše Viera Nosálova, Viera Valentová pa o sodobnih bivanjskih spremembah v Sebechlebu, Peter Salner o strukturi današnje družine v Sebechlebu. Adam Pranda je prispeval uvodni — metodološki članek z naslovom Narodopisno raziskovanje združne vasi. Sledi članek Eme Kahounove Odsev kmetijskega gospodarstva v spremembah ljudske kulture združne vasi. Zanimivi so še prispevki Elene Neumanove Delovna aktivnost starega človeka na vasi in njegov položaj v sedanosti skozi oči psihologa; Josefa Kandereta Mestno življenje in vedenje meščanov v očeh vaščana; Viere Feglove Funkcija tradicionalnih prvin v današnjem svatbenem obredu v Sebechlebu itd. Pri komentarjih velja omeniti članek Božene Filove Raziskovanje kulture in načina življenja združne vasi v kontekstu sedanjih nalog slovaške narodopisne vede.

Tretji zvezek prinaša pet študij. Ján Podolák piše o ovčarstvu na pristavah na področju Krupinske planine. Vaščani in okoliški svet je naslov prispevka Josefa Kandereta. Viera Gašpariková objavlja študijo Gelo Sebechlebský v sedanjih prozni tradiciji (prispevek k lokalni karakteristiki); Mária Medvecká pa o dekorativnih prvinah zgradb v Honti. V poglavju Materiali objavlja Václav Frolec članek Časovni in družbeni pomen sprememb letnih običajev. Poskusni komentar za EAS je prispevala Magdaléna Paríková z naslovom Transport s pomočjo človeške sile. V razdelku Diskusije-glose piše Božena Filová o izsledkih in perspektivah integracije češkoslovaške etnografije in folkloristike v okviru državnega plana temeljnih raziskav.

27. letnik zaključuje četrta številka, ki prinaša štiri razprave. V prvi piše Soňa Burtasov o proznih, pesniških in upodabljalnih ljudskih stvaritvah o slovaški narodni vstaji in o njihovih vrednotah in medsebojnih zvezah. Avtorica se že dolgo ukvarja predvsem s pesniško ustvar-

jalnostjo o vstaji, zato je članek kratka sinteza njenih raziskav o tem problemu.

Na slovaško vstajo se navezuje tudi druga študija Ljudski spomeniki o slovaški vstaji in sodobnost, ki jo je prispeval Ján Michálek.

Mednarodno leto otroka je našlo svoj odmev tudi v Národopisu, saj sta dve študiji posvečeni prav otroku. Viera Gašpariková razmišlja o pravljici in otroškem svetu, Peter Salner pa je prispeval članek o položaju otroka v sodobni vaški in mestni skupnosti.

Med gradivom naj omenim članek Viere Urbanecve Medsebojne zveze Čehov in Slovakov v obdobju preporoda in njihov odraz v slovaški etnografiji. Tokrat pa je poskusni komentar za EAS prispevala Eleonóra Klepáčová, ki piše o zelenju v letnih običajih.

Decembra predlanskim je bilo v Stražnicah mednarodno posvetovanje o ljudski arhitekturi v Karpatih in sosednjem balkanskem področju. Za Národopis je posvetovanje glosiral brnski profesor Václav Frolec, ki je predsednik češke sekcije mednarodne komisije za študij ljudske kulture v Karpatih. V tej komisiji tvorno sodelujejo najrazličnejše področne skupnosti iz vseh področij ljudske ustvarjalnosti. Eno teh področnih skupnosti za ustno slovstvo je predstavil tudi Národopis, ki v 4. številki objavlja članka, Borisa N. Putilova iz Leningrada in Viere Gašparikove iz Bratislave pod skupnim naslovom Sintezna razbojniška tematika v folklori Karpatov in Balkana.

Precej informacij o dogajanju vstroki na Slovaškem daje predzadnji razdelek Národopisa z naslovom Razgledi. Iz Razgledov, v katerih pisci komentirajo strokovne sestanke, konference in simpozije, se da razbrati, koliko uspešnih strokovnih srečanj so priredili Slovaki.

Na koncu četrtega letnika Národopisa pa so še knjižna poročila in kazalo 27. letnika.

Marko Terseglav

ŠTUDENTSKA RUBRIKA

ETNOLOGI IN NNNP

Od 30. 7. do 11. 8. 1979 je bil v organizaciji in izvedbi republiškega odbora gibanja "Znanost mladini" organiziran mladinski raziskovalni tabor v Šentjernej pri Novem mestu. Tabor se je vključil v vsesplošno akcijo "Nič nas ne sme presenetiti". Tabora smo se udeležili tudi študentje etnologije, trije kot mentorji skupin (Ivica Anžič, Borut Cajnko in Ralf Čeplak) in še dve študentki (Breda Pajsar in Maja Dokl), ki sta se priključili vsaka svoji skupini. Tabor je bil sestavljen interdisciplinarno, saj so se ga udeležili kemiki, biologi, geografi, fiziki, etnologji in arheologi. V okviru vsake znanstvene discipline so se razvile tri skupine, vsaka pa se je ukvarjala s svojo temo: prehrano, energijo, zdravjem.

Tabora so se udeležili slovenski srednješolci pa tudi sedem dijakov iz Državne poklicne šole (industrijske smeri s slovenskim učnim jezikom) iz Trsta in dva dijaka iz Zvezne republike Nemčije.

Skupina etnologov, katerih naloga je bila raziskovati prehrano, se je omejila na področje dveh vasi v neposredni bližini Šentjerneja: Drame in Roj. Imela je dovolj časa, da je lahko obdelala skoraj vse kmetije v teh dveh vaseh. V začetku se je namenila osredotočiti predvsem na vprašanje